

կիթմէքտէ, վէ պիգիմ իշին, անճաղ, նա- մուար միլլիքի Օսմանիլի միւտաֆաա մագ- սէտիլլէ, տիւշմէնէ գարչը սըրիմըզը չէ- վիթէճէք եկրտէ, կէօքտիմիւղիւ կէրմէք- լէ, Օսմանլըզ շան ու չէօհրէթինի իլա իթմէյի պիլտիլիմիլի իսպաթ իթմէքլիք՝ քեարքմըզ պալմագտա տըր:

Հէր հանկը տէֆա տէվլէթը Օսմանիլէ՝ մուհարէպէյէ մէճպուր օլմուշ իտէ, հէր սընքֆ էնպիլիս. յէօյիւք վէ քիւչիւկիւ, իէնլիքէ գարչըսընտա եէկվիճուտ օլմուշ, տիւշմէնէ գարչը հիւքիւմէթ վէ իէպաա էլ էյէ վէրմիշ վէ պու սուրէթլէ շանը տէվլէթի գուրիտըմը տըր: Պու իտէ, շայ- հանը թագտիր վէ թահսին պէօյիւք պիր մէզիլէթ տիր: Լաքին մուհարէպէյին իւ- թամընտա վէ ազտըր սուլէտան սօնրա, հարըը ինթաճ իտէն սէպէպէր, հէր նէ ի- տի իտէ, պուշլարըն ապա գալ ու գալէմէ տլընմամաը, իտարէճէ պիր կէօնա հիւս- նի թէպէատիւ հուսուլէ կէթիլլիմէսի, պաղէն անտանմէլէր, պաղէն իսաթլը Հիւ- մաւունլար իլէ րէսմէն վաա օլունան իս- լանաթիւ իծրա օլունմամաը, մէվլէքէ- թին հէր ճիհէթճէ թէրազըրը, իէպիլիս իշին լազըմ օլան թէշէպպիւսաթ վէ թէ- տապիլին իթիթիլազ իտիլմէմէսի վէ դայ- րիհիւմ, պունլար տա շայիանը թէշէսիւֆ հալլէրտէն տիր:

Հէր նէ օլա. մուհարէպէյին զուճուրի, հիշ պիր թարաֆ իշին խալըրը օլմագ. հաթիթա զալիւպ կէլէն թարաֆ իշին պիլէ մանէն վէ մատտէթլէն օ գատար գարալը տըր քի, հարպըն զուճուրինտէն իտէ, դու- հուր իթմէմէսի էվլէա տըր: Լաքին, շա- լէա զուճուրի թագտիրինտէ, պիւթիւն Օսմանլըարըմըն, պիր վաթան, պիր միլլէթ էվլատը մագաթնտա պիրլէշէրէք, Օսմանլըզ պարաղը պլթընտա թօրանա- րագ, տիւշմէնէ գարչը վաթանը Օսմանի- լի, նամուս վէ շէրէֆը միլլիլի մուհաֆա- զաա, միւտաֆաաա սայ ու զարթ իթ- մէքլիլիմիլ՝ վազիթիւ վաթանիւ վէ մու- գատտէմէմիլ ինապընտան տըր: Անճազ ինշալլան, զալէպէմիլ վէ ֆիթիւնաթլըմը- լա խիթամ պուլաճագ օլան պու մուհա- րէպէտէն սօնրա, չու հարպ պլլիլլէթլինի իքիտէ պիր գարչըմըզա չըգարան սէպիլ- լէրին տէֆինէ, պիլճիւմէ անասըրին՝ ճէլ- պը մուս պպէթինէ, իթիթիսաա վլ իէ- ըազզըլ՝ կէօնակէօն աղրազ վլ մէնաֆիլի շայիթիտէ տէյիլ, տէվլէթ վէ մէվլէքէ- թին ճիստէն իսլան վէ իէպիլիսա, պէր- րէն վէ պահրէն գուվլէթլինմէսինտէ, վէ քիտաֆիլի պէօյիւք վէ քիւչիւք սէվլէթ- լէրին թէվլէճճիւհիւհիւ ճէլպտէ, վէ իտ- րիճէն պիլտէն իճթիլապ իտիլէճէք պիր թէշէսիլին վէ տաթիլէն կէօրէնլէրէ հայ- րէթպիլիշ օլաճագ պիր իթիլաֆին հու- սուլինէ՝ տար օլապիլէճէք էսպապ ու վէնաթիլտէ արամագ իշին, պու տէֆա օլ- սուն ֆըրուսթը գալըմմամալըլը:

ՀԱՐՊ ՀԱՎԱՍԻՍԻ

— 8 —
ՊՈԽԷԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիա, 1 հոկտ. — Պուլկար օրոտ սընըն ումուսի սէֆէր պէրլիկինէ վէ պիւթիւն գրալլէթ տաթիլիտէ իտարէի էօրֆիւ- նին իլանընա տաիւր օլան գրալլըն պէնա- նամէլլէրի րէսիլ զաղէթա իլէ նէշը օլուն- մուշ տըր:

Սօֆիա. — Տիւն Սօֆիա պիրինճի սի- վարի ալպը՝ Հարմանը հուսուտընա սէվգ իտիլիշ, վէ հօլաա ալըլանմըն տըր: Պրէշիլքտէ պուլունան պիրինճի սիւսրի ալալը տա՝ իքի կիւն էվլէլ Քէօթիլիտի- լէ հարէքէթ իթմէն տիր:

Հուսուտը Օսմանիլտէ վաղը Սօֆիա- Հարմանլը տէմիր հօլը՝ շիւնարֆէր թա- պուրալը թարաֆինտան իշալ իտիլիշ տիր:

Հարմանը վէ Հաւքէօյ զիրաթի պան- գալարը տէֆթէրլէրլլէ աղչէլէրի վէ Պուլ- կար պանգաաը աճէնթէլէրի՝ էսիլի-Ջաղ- րաա, վէ Տուպիլիլա իլէ Քէօթիլիտիլ- տէքիլէր տէ Սօֆիաա նաղ օլունմը տըր:

Սօֆիա. — Հալէա սօգաղարտա պիր ճէմը զաֆիլի տուրուօր: Հէր նէ գատար ումուսի սէֆէրպէրլիք հալմաթիս մէմ-

նուհիլէթ ալումէթլէրլիլէ գաղուլ օլուն- մըշ իտէ տէ, էնպիլին քիտաֆէյի սընքֆ- լարը իւզէրինտէ տը թէշէսիլի ալիւմ հաղը իթմէմիշ տիր:

Նաթիւնալիթլէր վէ Մաքէտօնիլար- լամ հէր նէ գատար վաթանրէրվէրանէ նիւմաթլէր ինքաալէնա չալըլընօրալը իտէ տէ, տիւնըի հէյէճանա՝ պու կիւն մա- զուսիլթ գարըմը տըր:

Պիճիւմէ լալիթիլա ֆըրգալարը րէիւ- լէրի ինթիլապար ագտ իթիլիլէրի կիլի, անվալը իտարիճի հաթիլլիլէ ինթիլաֆ- լարընը տա թէրքլէ, իթիթիլաֆ իտիլի- լար:

Սօֆիա. — Մաքէտօնիա-էտիրնէ ճէմի- յէթլէրինն հէյէթը ինքալիլէսի, էօյլէտէն սօնրա սօգաղարտա պէօյիւք պիր նիւմա- յիշ թէրթիլ իթմիշ տիր: Պիլիսաա Մա- քէտօնիա վէ էտիլնէ վիլալէթի մուհաճիլ- լէրինտէն միւրէքէպ օլան պիլլէրճէ նիւ- մալիշճիլէր՝ սէրալը գրալի, ապէրի զիւպ- լէր, մէճիլիս վիւքէլա տաթիլի, Սըրպ վէ Նուհան սէֆարէթլինմէլէրի էօնիւնտէ ուղուն վէ վաթանրէրլէրանէ նիւմալիշլէր ինքա իթիլիլէր տիր: Ուալըն հէյէճանը կիթիլքէն աթմըլ տըր: Բէտիլլէր, մու- հարէպէ չարգըլարը օլունալարագ, կիրու- հիրուհ ալալարընա կիթիլօրալ: Ըսթա- սիօնտա ճէնուպա կիտէն աաաքի հալէա չիտաթլիլէ ալըլանմագտա տըր:

Սօֆիա. — Հուսուտա 20 թրէն ա- քէր կիթիլ: Օրոտ էլհինտէ կէշէն կէճէ նիւմալիլէրէ տէվլամ օլունտու: Աաքէր- լէր ալըլանտա:

* * * Հոկտ. 1 տէն իթիլալէն, էմըր ճէ- տիտէ տէկին, Պուլկար տէմիր հօլարը իտիլթարը իւզէրինտէ, պէօյիւք վէ քիւչիւք սիւրաթլը էմթաա թրէնլէրինն սէյըը սէֆէրլէրին թաթիլ իթմէլլէրին Պուլկար հիւքիւմէթի տէմիր հօլար իտա- րէսի թարաֆինտա գարար վէրլիլիշ օլ- սուլընտա, Մուսթաֆա-րաշա րիթաիւ- նինտան էօթէյէ աալա էմթաա գաղուլ ի- տէմէնէճէկի՝ Շարք տէմիր հօլարը իտա- րէսի թարաֆինտան զաղէթալարալ իլան օլունմը տըր:

Շարք տէմիր հօլարընն տիկէր պիր իլանընա կէօրէ, Շարք Սիւրաթ վէ Գօն- վաթիւնէլ գաթիլարը՝ հոկտ. 3 տէն իթի- պարէն հալընըզ Սօֆիա իլէ Վիլնա, վէ Բարիլ իլէ Սօֆիա արաթնտա իլլէհէճէք տիր: Իմաթ օ թարիլտէն իթիլալէն վէ էմիր ճէտիտէ տէկին, մէզքիւք իքի թրէն Մուսթաֆա-րաշա իլէ Սիւմալօլ արաթն- տա լալլ իտիլմիշ վէ պունուն էէրինէ Սիւմալօլ-Սէլանիք վէ էտիրնէ-Քէօթիլէ- տիլ իլէ Սիւմալօլ արաթնտա թրէն իլլէ- հէճէք տիր:

* * * Կէշէն կիւն Վարնաաան հարէքթի իթմիշ օլան Սիւրիլ նամ Պուլկար վաթօրը՝ պիր Պուլկար թօրիլտօը թարաֆինտան թէվլէթ իտիլիշ տիր:

Պուլկար թօրիլտօարընն Գալլազ ա- չըլարլընտա տօլալմագաա օլունալարը ի- վալէթ օլունտուօր:

* * * Սօֆիա, 2 հոկտ. — Տիւն աղչամ, գրալլն աաաքիլի խաաալընտան պիր թապուր, Պուլկար վէ Օսմանը հուսու- տընտա Հարմանլընա կիթմիշ տիր: Էլան մէմէքէթտէ հէյէճանը աղիւմ հիւք իտի- կօր: Էրգազ ֆիլաթը իքի միլլինէ չըգ- մըլ տըր: Թիւնարէթ պիւսպիլթիւն տուր- մըլ տըր: Մէքէպլէր գարանմըլ տըր: Տիւն աղչամ աաաթ նաա իլան օլունան իտարէի էօրֆիլէ, տէրնալ պիւթիւն մէմ- լէքէթտէ մէվլէր ինքալէ գունւմաաա պաշանմըլ տըր: 1886-1909 սընքիլարը էֆրաալընա վէրլիլիշ օլան 24 աաաթ մէօ- լէթ իթիլամ պուլունալընտան, էֆրաաը մէզքիւքէ սընքիլարընա պիրլէվիլէր տիր:

* * * Սօֆիա, 2 հոկտ. — Գրալ Ֆիլաթի- նանտ՝ մուհալիլ օլունալարա պաշ գօ- մանտան թալիլն օլունաճագ տըր:

Սօֆիա, 1 հոկտ. — Ճէնուպը շարք հուսուտընտան, պուլալալ, ուն վէ սա- ման իլիւսաճընն մէնի հաղընտա պու կիւն պիր գարաթնամէի գրալի իլան օ- լունտու:

— + —

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Կալալ, 1 հոկտ. — Եունան գօնալօը, Թունաաա պուլունան Եունան սէֆիւնէլէ-

րիլին տէրնալ Պուլալարտան կէշմէլէրի- նի էմիր իթմիշ տիր:

* * * Եունանիլթնաա ալմէթ իշին էմիր ալմըլ օլան Եունան սէֆիլէրլինէ լալըմ օլան ֆէրմանլարը Լիման իտարէսի թա- րաֆինտան վէրլիլմէմէսինտէն տօլալը շէն- րիմիլ Եունան թէպաաը ֆէվգէլաաէ միւ- թէշէսիլ օլմուշ տըր: Եունան սէֆարէթի գարթիլտա տըրթըր Մ. Պուլկաա՝ Լիման նա- զըրը Ապաի թաշաաա րթթէսթ օլմիլկին- տէն, միւմալիլէյ՝ Պահրիէ նէգարթթիլտէն պէօյլէ պիր էմիր ալմըլ օլունալընը սէօյլէ- միշ տիր:

Ապաի թաշա՝ պու պապտէ պահրիէ միւսթէշալը Բիւսթիւմ թաշա իլէ միւլա- զաթ իթմիշ տիր:

Եունան սէֆարէթի իքի հիւքիւմէթ արաթնտա միւնաապաթլըն գաթիլ օլուն- մամըլ օլմաալընա մէպիլ, մէզքիւք թէտ- պիլէ գարչը րթթէսթ օլմէճէք տիր:

* * * Բիւրէտէն կէլէն պիր էմիր թէլէկրաֆի իւզէրինէ, լիմանըմընա պուլունան նի- զօլա, իտարիլաա թրիլալարի, Մանուսի, Պոտոս, Աթիլա, Թէմիլթօլլէա, Ալէք- սանտա, Լէօն Իսանտաա նամ րթթա վալօրալար՝ Գալաաէնիլլէ իտէճէքլէրի սէֆէրլէրին գաթիլ իթմիլլէր տիր: Գա- րաաէնիլլաէ հէնուլ 50-60 Եունան սէֆի- նէսի, վէ Մարմարաաա 20-25 րթթա վա- րօրը իլէ 6 հէլէշէ կէմիլա, 25-30 րթթա վա- րէ 80-100 սանաալ պուլունմագաա տըր:

* * * Աթիլա, 1 հոկտ. — Պիր պէհանաա- մէի գրալի իլէ 15 սընքիլ րէտիլ էֆրաաը պալապ ալթընա ճէլպ լալիլի տիր: Հիւ- քիւմէթին պիր թէպիլաթընտա, Թիւր- քիանընաաա քիլիլն ումուսի պիր սէֆէր պիր հալլինէ գօմաալընտան վէ պու եիւլ- տէն Պալաան հիւքիւմէթլէրին մուսաթա- լաաա տիւշար օլմաալընտան տօլալը թէտ- պիլը մէզքիլլին իթիլիլալընա մէճպու- լիլլէթ հաթիլ օլունալը պիլաթիլիլի տիր:

Աթիլա. — Զաղէթալար, օրոտընն սէֆիլ պէրլէք գարարըր միւլթիլթիլէն թապիլ, վէ պունն, անճալ Թիւրքիա- նըն վաղիլլէթիլտէն իլէրի կէտիլիլի պէ- հան իտիլօրալ: Մէքէքէք զաղէթալար՝ Թիւրքիաաա մուգիլ իթիլիլալար հաղ- զընտա տէվլէթլին վաղիլլէսիլիլի մաշվ օլմագ իլէտիլալ ալթընտա պուլունան միլլէթաալալընն հիւսթիս իշին Պալաան տէթթ իլէտիլալ իտիլիլ իտիլմէլ պիր իթիլթիլալա սէվլ իթիլիլալտէն պահա- լա, մէզքիւք տէվլէթլին իթիլիլալալըն թագտիր իլլէիլօրալ: Ուալ՝ սէֆէր պիր- լիք գարարընը քէմալը չէվլլէ թէլալալը իթմէքտէ տիր:

Պարաա գօրիլթէր՝ հիւքիւմէթլէ պիլ իթիլթիլալ, տէվլէթ ֆօնալարը իւզէրին- տէ մուսթէլլէ թաթիլ իթմիլլէր տիր:

Աթիլա, 1 հոկտ. — Եունան վիլիի աաա օրոտ վէ տօնանաա պաշ գօման- տանլըլընա թալիլին, րէտիլ զաղէթա- տա իլան իտիլիշ տիր: Միւշալիլէյ՝ Վէնէլլիլա իլէ Սէն Սիւսղ աղալարը հու- զուրուճաաա պաշ գօմանաալըք եէմիլի իթ- միշ տիր:

Վիլնա. — Իմքէրթիլ Թիւրանուա— Ժիլլէթ, Վիլնաաաա պուլունան Եունան գրալլընա իտաաէի զիտաթլէր, իւշ շար- եէք սաաթ գալմըլ տըր:

Աթիլա. — Եունան Մէճիլի մէպու- սանընա տաթիլ օլմագ իւզլէ պուլաաա կէմիլ օլան կիրիլիլ մէպուլար, րէիլի վիւքէլա Մ. Վէնէլլիլաա, անվալը հա- զըրընն վէլաալթլինէ մէնի, թէմալիլլէ քէնաթիլին էմրլէրին թապիլ օլունալա- ընըն պէհան իթմիլլէր տիր:

— + —

Գ. Ա. Բ. Տ. Ա. Ղ.

Չէլլինէ, 1 հոկտ. — Գրալ Նիլգօլա, Գարաաալ օրոտընըն ումուսի սէֆէր պիրլիլին էմիր իթմիշ տիր:

* * * Գրալ Նիլգօլա, էքէր վիւքէլա- սըլա պիրլիլաէ Բօտիլիլիլաա կիթմիշ տիր:

— X —

Ս. Բ. Գ. Բ. Ս. Ա. Ն.

Պէլիլաա, 1 հոկտ. — Սըրպիլտանն՝ Եէնիլ-Բաղար սանճալը իլէ Շգօթաաաաա Ատրիլիլիլէ գատար օլան մաշէլլ տաթիլ օլարագ, Էսիլ-Սըրպիլտանն մուսթաթի- յէթլին թալէպ իլլէտիլիլ Սըրպ հիւքիւմէ-

թիլ մէհաթիլինտէ պէհան օլունաաա, վէ էվրօրալը Օսմանիլտէ իշլէրին սուլէճուհանէ պիր հալ քէսպ իթմէսի իշին, պունտան պաշաա չարէ պուլունմաալըլը իսպլէ ի- տիլիլա:

Սըրպիլա տէմիր հօլար իտարէսի պիւ- թիւն Սըրպ տէմիր հօլարը իւզէրինտէ, հոկտ. 1 տէն իթիլալըն, էքըր ճէտիտէ տէկին, պէօյիւք վէ սիւրաթլը գաթիլարը իշին էմթաա պապուլ իթմէնէճէկին իլան իթմիշ օլունալընտան, Շարք տէմիր հօլ- լարը իտարէսի տէ՝ Բիւսթիլալ ըսթաիւ- նընտան էօթէյէ վէ իլանը ճէտիտէ տէկին նաղիլաթ իշին էմթաա գապուլ իթմէնէ- ճէկին իլան իթմիշ տիր:

Պէլիլաա, 1 հոկտ. — (Կէճիլլիլ տիր.)

Սապալալէն շէկրաա, սիւքիւմէթ, հիւս օլունաճագ տէրէճէտէ իտաաէ օլունալը տըր: Սէֆէրպէրլիլ թէտաթիլաաթ մուս- թագաթ սուրէթտէ տէվլամ իտիլօր: Իշլէր քիւլլիլէն սուրաալ տըր: Պիր մօրաթիւ- րիւմ թէշէսիլալտէ պէքլէնմէքտէ օլունալը թէշէմին իտիլիլալ: Զաղէթա մուսթաթիլ- րինն թէլէկրաֆիլար իլլէն սանաէօր ու- սալի վալ օլունմըլ տըր:

Կէնճէր, Թիւրքիա պիլլիլինտէ մուհա- րէպէ իթմէք իշին, սօգաղարտա նիւ- մալիլէրէ տէվլամ իտիլօրալ: Տիւն նիւ- մալիլէրէ, սէրալը գրալի, հարպիլ նէ- զաթթիլ, Ինիլիլէրա, Պուլկարիլթիլա վէ Բուսիա սէֆարէթիլտանէլէրի էնիլնտէ նիւմալիլէր ինքա իթմիլլէր տիր:

Թէշէմին իտիլիլինէ կէօրէ, հարպիլ նաղըրը մէնէլալ Բուսիլէ՝ օրոտընըն էր- քիանը հարպ իտաաթիլին թալիլին իտի- լիլ, եէրինէ մէնէլալ Աթաաաալիլիլ հարպիլ նէգարթթիլն նաալ իտիլէճէք տիր:

Թէգալա իտիլիլ վէ լալիլիլա ճիւն- հալարընտան տօլալը մաշթիւմ օլմուշ գա- պիլթան թէթար իլըլմէթը աաքէրիլէնէ չաղըլմըլաա տըր:

* * * Պէլիլաա, 2 հոկտ. — Սըրպիլտան վէլիլ աաա րէքիս Ժօրմ Պէլիլաաա վա- սըլ օլունա:

— X —

Թ. Ի. Բ. Գ. Ա.

Օսմանը օրոտընըն սէֆիլ պէրլիլք գարարը, ալը կիւնա ագտ օլունան Մէճ- լիլի վիւքէլաաա իթիլիլալ իտիլիլ տիր: Մէզքիլ իթիլիլաաա իտարիճի նաղըրը՝ Ինիլիլէրա վէ Բուսիա սէֆիլլէրիլլէ վաղու պուլան միւլաղաթիլարըն պէհան իլլէմիլ, Էվրօրաաա պուլունան Օսմանը սէֆիլլէրինտէն, իտաաալլէ Պալաան հիւքիւմէթլէրլինն Թիւրքիա հաղընտա- քի էֆրաալարընը միւլալէլին մէզքիւք հիւ- քիւմէթլէր նէգալինտէքի Օսմանը սէֆիլ- լէնինտէն վիլունա իտէն թէլէկրաֆիլաա- լէր օլունմըլ տըր: Սաաարէթ հալլէրի եիւլ պաշը Եէմին պէլ՝ մէճիլին մագ- պաթալըն սէրալը Հիւմաաաա կէթիլիւ- մէքլէ, տէրնալ թարաֆը Շահանէտէն իմ- գա իտիլիլ տիր:

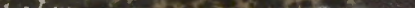
Ումուսի սէֆէրպէրլիլք իրաալինի իլալ իթմէսի իւզէրինէ, քէլլիլլէթ թա- րաֆը Սաաաաալաթիլաա հարպիլ վէ պահրիէ նաղըրալընա վէ պունալը թարաֆինտան վիլալէթլէր թէպիլլը գըլընմըլ տըր:

Մէճիլին վիւքէլանըն իտիլիլալընա, Նաղըմ թաշա, Մահմուտ Սիւսթար թաշա վէ Նօրաաաաաաա էֆ.՝ սաաաաալ թա- շա իլէ գալարագ, անվալը հաղըրէ իւզէ- րինէ ուղըն միւտաաթ միւլաաքէրէ իթ- միլլէր տիր:

* * * Մէճիլի վիւքէլա, չարէնպիլի կիւ- նիւ տաթիլ ինթիլաա իտիլ, Պալաան հիւ- քիւմէթլէրլինն սօն վաղիլլէթլին տաթիլ ալընան իտալլէրէ հաղընտա թէպիլի էֆրաա օլունմըլ տըր:

Եէվլմը մէզքիլաա, հարպիլ վէ պահ- րիէ նաղըրալընն թաթիլ րիտաթիլինտէ, իւմրաի աաքէրիլ վէ պահրիէտէն միւ- րէքէպ ապու ինթիլաա իտիլլէք, անվա- լը հաղըրէ իւզէրին ինքալ միւլաաքէրաթ իտիլիլ տիր:

Չարէնպիլի կիւնիլ իտարիճի նաղըրը, իւղաթիլիլաաաա, Ալաաաա սէֆիլիլի գապուլ իթիլաթտէն սօնրա, Շուրաի տէվ- լէթ տաթիլէտէն աղիլլէթլէ, Բիւսթիլ թա-

Ճատտտէի քէպիշ, Թագսիմ, Ն. 65